

Broj: 06-11- 3262/21
Sarajevo, 27.05.2021.g

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH

- Generalni revizor: Dževad Nekić, dipl.oec.
- Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju: Mirsada Janjoš, dipl.oec.

SARAJEVO

Predmet: Očitovanje na Nacrt izvješća o izvršenoj reviziji za 2020.g

Poštovani,

U vezi akta, navedenog broja i datuma, smatramo da je neophodno očitovati se na Nacrt izvješća o reviziji finansijskih izvješća Federalnog ministarstva zdravstva (u daljem tekstu: Ministarstvo) za 2020. godinu. Činjenica da je period obavljanja revizije bio u trenutku kada su aktivnosti Federalnog ministarstva zdravstva bile usmjerene u punom kapacitetu na borbu protiv pandemije COVID-19 svakako može biti razlogom za dodatnim pojašnjenjima u ovom aktu. Ministarstvo kontinuirano postupa po preporukama navedenim u Vašim izvješćima u dijelovima u kojima je Ministarstvo nadležno i u skladu s trenutnim kapacitetima i smatramo da su napravljeni značajni pozitivni iskoraci, a što se može vidjeti i u Vašim nalazima u prethodnih nekoliko godina kao i u predmetnom Nacrtu Izvješća.

a) Očitovanje na nalaze koji su osnova za izražavanje mišljenja o reviziji finansijskih izvješća.

Nesporno je da je člankom 5. Zakona o lijekovima („Službene novine Federacije BiH“, broj 109/12)(u daljem tekstu: Zakon) utvrđena obveza Vlade Federacije BiH, da na prijedlog federalnog ministra zdravstva, utvrđuje Listu lijekova obveznog zdravstvenog osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine i Listu lijekova u bolničkoj zdravstvenoj zaštiti u Federaciji Bosne i Hercegovine. Vlada Federacije BiH je, na prijedlog federalnog ministra zdravstva, donijela Odluku o Listi lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 33/19, 56/19, 98/19 i 69/20) i Odluku o Listi lijekova u bolničkoj zdravstvenoj zaštiti Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 33/19 i 69/20). Također, slijedom članka 44. Zakona o ljekarničkoj djelatnosti („Službene novine Federacije BiH“, broj 40/10), Vlada Federacije BiH je na prijedlog federalnog ministra zdravstva donijela Odluku o Listi lijekova fonda solidarnosti Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 47/19 i 90/19).

Znači, u revidiranom razdoblju koje se odnose na 2020. godinu, zbog uvjeta pandemije odnosno epidemije COVID-19, te enormnih i opsežnih zadataka koji su stavljeni pred ovo Ministarstvu, u cilju praćenja, kontrole i poduzimanja mjera zaštite pučanstva od nove zarazne bolesti COVID- 19, od nove zarazne bolesti koja je planetarnih razmjera, određen broj redovitih poslova i zadataka nije bio okončan iz opravdanih razloga.

Slijedom toga, povjerenstva za stavljanje i skidanje lijekova s liste imenovana sukladno članku 23. Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u Federaciji Bosne i Hercegovine, načinu stavljanja i skidanja lijekova s listi lijekova, obvezama ministarstava zdravstva, zavoda zdravstvenog osiguranja, te proizvođača i prometnika lijekova uvrštenih na liste lijekova, kao i korištenje lijekova („Službene novine Federacije BiH“, br. 45/13 i 7/19), te članku 16. Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade Liste lijekova Fonda solidarnosti Federacije Bosne i Hercegovine, kao i korištenju lijekova s Liste lijekova Fonda solidarnosti Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 36/11, 60/12 i 82/14), okončala su postupak revizije Liste lijekova obveznog zdravstvenog osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, kao i Liste lijekova u bolničkoj zdravstvenoj zaštiti Federacije Bosne i Hercegovine, jedna u dijelu usklađivanja cijena, a druga u dijelu sadržaja. Zbog opsežnost i posla, a i novonastalih okolnosti vezanih za COVID-19, većina liječnika angažiranih u podpovjerenstvima za izradu Liste lijekova Fonda solidarnosti nije okončala predviđene aktivnosti. Osim toga, niti pojedini kantoni nisu u predviđenom roku izvršili usklađivanje cijena lijekova na kantonalnim listama, a niti sadržaja kantonalnih listi. Međutim, evidentno da se ova obveza ne poštuje ni iz ranijih razdoblja, shodno propisima iz ove oblasti.

Navodimo da je postupak izbora i imenovanja navedenih povjerenstava, jasno propisan člankom 23. Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u Federaciji Bosne i Hercegovine, načinu stavljanja i skidanja lijekova s listi lijekova, obvezama ministarstava zdravstva, zavoda zdravstvenog osiguranja, te proizvođača i prometnika lijekova uvrštenih na liste lijekova, kao i korištenje lijekova, kao i člankom 16. Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade Liste lijekova Fonda solidarnosti Federacije Bosne i Hercegovine, kao i korištenju lijekova s Liste lijekova Fonda solidarnosti Federacije Bosne i Hercegovine, kao Metodologijom o načinu i postupku izrade i revizije federalnih listi lijekova, koja je donijeta na preporuku Revizije iz 2019. godine.

Članovi povjerenstva poslije imenovanja potpisuju izjavu o čuvanju profesionalne tajne, a u svezi podataka koje se saznaju tijekom izrade listi. Pravilnikom je decidno određeno koje osobe ne mogu biti imenovane u ovo povjerenstvo. Imenovanje povjerenstva za izradu Liste lijekova fonda solidarnosti Federacije BiH, utvrđeno je člankom 16. Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade Liste lijekova Fonda solidarnosti Federacije Bosne i Hercegovine, kao i korištenju lijekova s Liste lijekova Fonda solidarnosti Federacije Bosne i Hercegovine. Napominjemo da je za svaku skupinu lijekova s Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH imenovano posebno podpovjerenstvo od istaknutih kliničkih stručnjaka, specijalista i subspecijalista, koji se bave liječenjem bolesti i stanja za

koje se propisuju ovi lijekovi. Navodimo da je jedan član Povjerenstva za izradu Liste lijekova Fonda solidarnosti i predstavnik Zavoda.

Napominjemo da je svaki od navedenih pravilnika prije objave u "Službenim novinama Federacije BiH", imao i pozitivno mišljenje Ureda za zakonodavstvo i usklađenost s propisima EU, te se bez ovog mišljenja niti jedan propis ne može objaviti u "Službenim novinama Federacije BiH".

Znači, nisu točni navodi u Nacrtu Revizije odnosno istaknuta primjedba na nepostojanje kriterija za izbor članova Komisije za stavljanje i skidanje s Liste lijekova Fonda solidarnosti, jer je ovo pitanje decidno uređeno člankom 23. Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u Federaciji Bosne i Hercegovine, načinu stavljanja i skidanja lijekova s listi lijekova, obvezama ministarstava zdravstva, zavoda zdravstvenog osiguranja, te proizvođača i prometnika lijekova uvrštenih na liste lijekova, kao i korištenje lijekova, kao i člankom 16. Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade Liste lijekova Fonda solidarnosti Federacije Bosne i Hercegovine, kao i korištenju lijekova s Liste lijekova Fonda solidarnosti Federacije Bosne i Hercegovine, ali i navedenom Metodologijom.

Također u Nacrtu Revizije iznesena je primjedba da se rješenja o imenovanju komisija koje odlučuju o pitanjima u oblasti lijekova ne objavljuju u službenim novinama. Smatramo da je ova primjedba ne stoji, jer ni čim nije potkrepljena predmetna obveza objave u službenim glasilima ove grupe pojedinačnih pravnih akata. Navodimo da je člankom 70. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 35/05), utvrđeno da rukovodilac organa uprave donosi pojedinačne akte, i ni u ovom Zakonu nije utvrđeno da isti podliježu obvezi objave u službenim novinama.

Dalje Revizija navodi da su gore navedeni navodni propusti i kršenja propisa, suprotni odredbama iz članka 4. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH. Smatramo da je ovo proizvoljan i netočan zaključak, jer predmetni članak Zakona uopće ne govori o ovim pitanjima, nego na uopćen način govori o načelima rada organa uprave. S tim u svezi postavlja se kao opravdano pitanje kako Revizija dovodi gornje navedene situacije u suprotstavljen odnos s načelnim odredbama Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH. Također, na istoj stranici, Revizija tvrdi kako utvrđivanje listi lijekova od strane nadležnih komisija „nije u dovoljnoj mjeri transparentno“, mada ni čim ne opravdava takvu tvrdnju niti pokušava objasniti na kojem pravnom propisu zasniva svoj stav i šta znači „transparentnost u dovoljnoj mjeri“.

Vezano za isticanje činjenice da je predsjednik povjerenstava vanjski stručnjak koji je istovremeno i član Stručnog vijeća Agencije za lijekove medicinska sredstva BiH, ne vidimo razloga da to treba predstavljati prepreku, u kontekstu rada ovih povjerenstava. Pogotovo kada se ima u vidu da je donošenje podzakonskih akata koji se donose na temelju Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik BiH", broj 58/08), a koji su bitni za donošenje listi lijekova u Federaciji BiH, kao što su: Pravilnik o načinu kontrole cijena, načinu oblikovanja cijena lijekova i načinu izvještavanja o cijenama lijekova u Bosni i Hercegovini, Pravilnik o postupku i

načinu izdavanja dozvole za stavljanje lijeka u promet, u nadležnosti Vijeća ministara BiH. Godišnji Izračun maksimalnih veleprodajnih cijena lijekova, po utvrđenoj metodologiji iz navedenog Pravilnika, obavljaju stručne službe Agencije za lijekova i medicinska sredstva BiH, te objavljuju na web stranici Agencije. Stručnom vijeću Agencije se Izračun cijena uopće i ne dostavlja, niti podliježe njegovoj suglasnosti, obzirom da isto nije predviđeno niti Zakonom o lijekovima i medicinskim sredstvima, a niti Pravilnikom o načinu kontrole cijena, načinu oblikovanja cijena lijekova i načinu izvještavanja o cijenama lijekova u Bosni i Hercegovini. Također, pojedinačne dozvole za stavljanje lijeka u promet izdaje direktor Agencije, te ni u ovom segmentu nema nadležnosti Stručnog vijeća. Iz tog razloga, smatramo da imenovanje člana Stručnog vijeća Agencije, kao predsjednika povjerenstva ovog ministarstva, nije suprotno Zakonu, naročito kad se ima u vidu da se radi o stručnjaku s istaknutim iskustvom u oblasti farmacije, od prometa lijekovima na malo, prometa lijekovima na veliko, proizvodnji lijekova, rada u državnoj upravi, te sada na poziciji člana Stručnog vijeća Agencije.

Kao što smo ranije istakli, sukladno preporukama Ureda za reviziju iz 2019. godine donijeta je Metodologija o načinu i postupku izrade i revizije federalnih listi lijekova, koja je bazirana na pozitivnim propisima iz ove oblasti i bliže određuje smjernice za izradu i reviziju federalnih listi lijekova, te s tim u svezi način izbora povjerenstava, te rada istih na donošenju prijedloga listi i dr. Imajući u vidu da je oblast zdravstva u podijeljenim ovlastima sukladno Ustavu Federacije BiH, smatramo da metodologiju za izradu i reviziju kantonalnih listi trebaju donijeti kantonalna ministarstva zdravstva, uz uvažavanje svojih specifičnosti.

Znači, ova Metodologija ne sadrži način praćenja primjene korištenih lijekova s Liste lijekova Fonda solidarnosti, obzirom da to i nije predmet ove Metodologije, jer je u Reviziji u 2019. navedeno da se ista treba odnositi na smjernice za reviziju listi.

S tim u svezi navodimo da Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranje Federacije BiH, sukladno odredbama članka 100. Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/97, 7/02, 70/08 48/11 i 36/18), te propisima donijetim na temelju ovog zakona, kao zasebna institucija obavlja poslove javnih nabava iz svoje nadležnosti, a time i nabavu lijekova s Liste lijekova Fonda solidarnosti Federacije BiH, koji se financiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti. Obveza ovog Zavoda je i zaključivanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama u kojima se primjenjuju ovi lijekovi, a sukladno članku 21. stavak (1) Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade Liste lijekova Fonda solidarnosti Federacije Bosne i Hercegovine, kao i korištenju lijekova s Liste lijekova Fonda solidarnosti Federacije Bosne i Hercegovine. Znači Zavod raspolaže detaljnim podacima o utrošku lijekova koji se financiraju iz federalnog fonda solidarnosti, broju oboljelih odnosno liječenih pacijenata po zdravstvenim ustanovama po pacijentu - odobrena količina i utrošena količina s financijskom vrijednošću. Također, obveza Zavoda je da sukladno općem aktu iz članka 25. Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade Liste lijekova Fonda solidarnosti Federacije Bosne i Hercegovine, kao i korištenju lijekova s Liste lijekova Fonda solidarnosti Federacije Bosne i Hercegovine, uspostavlja liste čekanja za svaku vrstu lijeka s procijenjenom vrijednošću godišnje potrošnje za svakog

pacijenta. Moramo istaći, da je člankom 25. stavak (3) istog Pravilnika navedeno da Zavod jednom u šest mjeseci redovito izvješćuje federalnog ministra zdravstva i Upravno vijeće Federalnog zavoda o statusu listi čekanja, što je više puta napomenuto Zavodu od strane federalnog ministra zdravstva, ali i Upravnog vijeća, kao obveza koja se ne ispunjava redovito. Osim toga, Zavod ima i pregled svih važećih ugovora o nabavama lijekova zaključenim s dobavljačima, i to s detaljnim podacima o ugovorenim količinama i cijenama lijekova, kao i isporučenim količinama s iskazanim vrijednostima po ustanovama, te rokovima važenja ovih ugovora.

Stoga je nesporna i obveza Zavoda, obzirom da isti raspolaže s gore navedenim podacima, da sukladno članku 24. citiranog Pravilnika, obavlja kontinuirani monitoring i periodičnu evaluaciju terapijskog liječenja lijekovima s Liste lijekova Fonda solidarnosti Federacije BiH, te izvješće o provedenom monitoring i evaluaciji dostavlja ovom ministarstvu svakih šest mjeseci. Imajući u vidu navedenu obvezu, kao i razinu i vrstu podatka s kojima Zavod raspolaže u ovom dijelu, smatramo da način praćenja i primjene lijekova s Liste lijekova fonda solidarnosti Federacije BiH ne bi trebao biti u dijelu Metodologije, već isto treba biti aktivnost Zavoda koji raspolaže s navedenim podacima, a što će u konačnici biti prepoznato u novoj formi izvještavanja u Izvješću o potrošnji lijekova Zavoda, koji se dostavlja ovom ministarstvu, ali i kroz Izvješće o izvršenju Financijskog plana fonda solidarnosti Federacije BiH koji se dostavlja i Vladi Federacije BiH i Parlamentu Federacije BiH. Još jednom napominjemo da je jedan od članova Povjerenstva i predstavnik Zavoda čiji doprinos radu Povjerenstva jeste upravo prezentiranje navedenih podataka iz djelokruga rada Zavoda.

U Nalazu Revizije se navodi da je Zavod prema ovom ministarstvu isticao nedostatak sredstava za financiranje važeće Liste lijekova fonda solidarnosti Federacije BiH. Uvažavajući naprijed navedeno, ne možemo da ne skrenemo pozornost da je u 2020. donijet Rebalans Financijskog plana Zavoda za 2020. godinu kojim je uključen višak prihoda nad rashodima iz ranijih godina u iznosu od cca 21,400.000 KM, a sada u 2021. godini ponovno u proceduri Rebalans Financijskog plana Zavoda za 2021. godinu, kojim je ponovno uključen višak prihoda nad rashodima iz ranijih godina u iznosu od 17.998.370 KM.

Stoji činjenica da se moraju zanoviti ili napraviti nova stručno-metodološka uputstva u svezi korištenja lijekova s liste, na koje suglasnost daje federalni ministar zdravstva. Ovo ministarstvo već dulji niz godina ulaže napore da stručnjaci kliničari s kliničkih centara u Federaciji BiH, jasno preciziraju stručno-metodološka uputstva u svezi korištenja lijekova s liste, posebno novih lijekova, a što je u konačnici obveza struke- kliničara, odnosno udruženja zdravstvenih profesionalca, koji neredovito ispunjavaju ove obveze. Ovo ministarstvo ponovno će uložiti dodatne napore, te u suradnji sa Zavodom analizirati stanje u ovoj oblasti i nastojati izraditi nova stručno-medicinska uputstva.

U Nalazu Revizije se navodi između ostalog, da lijekovi s Liste lijekova Fonda solidarnosti Federacije BiH nisu dostupni svim osiguranicima u FBiH, a pozivajući se na članak 2. Pravilnika. Slijedom toga, ističemo da je formulacija članka 2. Pravilnika jasna, te da dostupnost lijekovima s Liste ovisi i o financijskim sredstvima Fonda

solidarnosti Federacije BiH. I u mnogo bogatijim zemljama od BiH, prava pacijenata, pa i pravo na dostupnost lijekova ovisna je o raspoloživim sredstvima za ove namjene. Cijeneći potrebu za uvođenjem novih lijekova, a na prijedlog vodećih stručnjaka iz pojedinih medicinskih oblasti, uvedeni su novi lijekovi, usavršena terapija, a dostupnost lijekova bila je sukladna financijskoj mogućnosti.

U Nalazu Revizije također je navedeno da bi se za sve lijekove koji se uvrštavaju na Listu lijekova Fonda solidarnosti Federacije BiH, naročito originatore i biološke lijekove, trebale raditi farmakoekonomske studije koji bi pokazale opravdanost uvođenja lijeka (trošak-korist). S tim u svezi navodimo da su farmakoekonomske studije, sastavni dio dokumentacije koja se prilaže ovom Ministarstvu od strane proizvođača lijekova (članak 13. točka 10. Pravilnika). Također informiramo vas da je ovo ministarstvo donijelo Pravilnik o kriterijima za angažiranje stručnih institucija/stručnjaka u Federaciji Bosne i Hercegovine za izradu farmakoekonomskih parametara i drugih stručnih analiza i mišljenja („Službene novine Federacije BiH“, broj 55/13), kojim se verificiraju pravne i fizičke osobe za izradu farmakoekonomskih studija. Navodimo, da od 2013. nismo imali podnijetih zahtjeva za verifikaciju pravnih ili fizičkih osoba koje bi se bavile ovom djelatnošću. Farmakoekonomske analize mogu dati pravi učinak tek pošto je analizirani lijek primijenjen na određenoj skupini pacijenata i njima dokazati opravdanost ili neopravdanost uvrštavanja nekog lijeka na listu.

Također, u odnosu na Nalaz Revizije da nigdje nije regulirano na koji način se postupa kada se odobrava mogućnost sufinansiranja za određene neophodne lijekove u medicinskim opravdanim slučajevima, za određen broj pacijenata, sa mjesečnim pokazateljima, navodimo da je isto regulirano točkom IX. st. (3) i (4) Odluke o Listi lijekova Fonda solidarnosti Federacije BiH, i to kako slijedi:

“(3) Izuzetno od stavka (2) ove tačke Upravni odbor Federalnog zavoda može u medicinski opravdanom slučaju, a na prijedlog Komisije za utvrđivanje prava korištenja lijekova, odobriti primjenu točno definiranih količina neophodnih lijekova za određen broj pacijenata, a koji se ne nalaze na Listi lijekova fonda solidarnosti, uz uvjet da se nabavka ovih lijekova financira od strane proizvođača lijeka u iznosu od 50%, a sufinansira iz sredstava federalnog fonda solidarnosti, bez obzira da li je lijek koji se financira po ovom režimu registriran u Bosni i Hercegovini ili ne.

(4) Lijekovi koji se nabavljaju po režimu iz stavka (3) ove točke, moraju ispuniti kriterije iz st. (2) i (3) točke IV. ove odluke.”.

U Nalazu Revizije navodi se da: *“...komisija nije vodila pregovore kako bi se snižavale cijene lijekova koji se već nalaze na Listi, već je za iste samo izvršeno usklađivanje postojećih cijena s maksimalnim veleprodajnim cijenama na tržištu BiH, što je i objavljeno 30.9.2020.godine. Dakle, Ministarstvu je trebalo devet mjeseci da uskladi postojeće cijene sa zemljama u okruženju, što zajedno sa većim iznosom PDV-a predstavlja razlog zbog čega su određeni lijekovi kod nas i skuplji.”* Obračun Agencije je objavljen sredinom lipnja 2020. kada su usuglašene cijene Federacije BiH i objavljene na web stranici Federalnog ministarstva zdravstva. Procedura upućivanje Odluke prema Vladi Federacije BiH, pribavljanje potrebnim mišljenja na istu sukladno Poslovniku o radu Vlade Federacije BiH, kao i objava u službenim

glasilima uvijek kasni. Znači, netočan je navod da je trebalo devet mjeseci za usuglašavanje.

Revizija u svom Nalazu također ističe da je o cijenama lijekova potrebno pregovarati i s proizvođačima lijekova koji se već nalaze na Listi lijekova obveznog zdravstvenog osiguranja Federacije BiH. S tim u svezi pozivaju se na čl. 7. i 17. Pravilnika u kojima stoji da se: "Cijene utvrđuju na bazi usporedne analize cijena istih generičkih lijekova u okruženju i u postupku pregovaranja s proizvođačima I/ili nositeljima dozvola". Usporedne analize se ne rade od 2017. (Državni pravilnik) jer nema smisla raditi nešto što je već urađeno na nivou države. Pregovara se za nove INN-ove, a za stare INN-ove se usuglašava cijena s maksimalnom veleprodajnom cijenom na državnom nivou. Cijena je jednom ispregovarana i nema zakonskog uporišta svake godine pregovarati o svim cijenama lijekova na listama. Koliko bi trajao postupak pregovaranja o cijenama oko 250 INN-ova i s najmanje 50 proizvođača ili nositelja dozvola za stavljanje lijeka u promet. Paušalna je i ne stoji ocjena da su kod nas lijekovi skuplji nego u okruženju, a uključivanje PDV-a u cijenu lijeka nije stvar Federalnog ministarstva zdravstva nego državne politike o porezu na dodanu vrijednost. Maksimalne veleprodajne cijene lijekova se određuju na državnoj razini od strane Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH, na osnovu prosjeka cijena istih lijekova u Republikama Sloveniji, Hrvatskoj i Srbiji. Matematički gledano cijena lijekova u BiH mora biti veća u odnosu na pojedine zemlje, a u isto vrijeme i manja u odnosu na neke. Uključivanje iznosa PDV-a od 17% u cijenu lijeka i poređenje s cijenama lijekova u zemljama koje imaju nižu stopu PDV na lijekove nema nikakvog smisla, bez promatranja i drugih parametara koji utječu na cijenu lijeka.

U kontekstu ostalih federalnih listi lijekova: Liste lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine i Liste lijekova u bolničkoj zdravstvenoj zaštiti Federacije Bosne i Hercegovine, te konstataciji u Nalazu Revizije da u izradi federalnih listi ne sudjeluju predstavnici kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja, navodimo da to nije predviđeno propisima. Lista lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine sadrži A i B listu, kao i preporučeni sadržaj. A lista sadrži esencijalne lijekove koji su obvezujući za kantone, zajedno sa cijenama lijekova, dok je B lista i preporučeni sadržaj obavezan tek kada se u cijelosti implementira A lista. Navedeno je sukladno članku 8. Zakona o lijekovima, kao i točki VIII Odluke o utvrđivanju Liste obveznog zdravstvenog osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine.

U Nalazu Revizije ističe se da pojedini kantoni ne mogu ispoštovati federalne liste zbog nedostatka sredstava. Pri tome upućujemo na Obračun ukupnih sredstava u zdravstvu u Federaciji BiH za 2019. godinu u kojem je sadržan i podatak o poslovanju zavoda zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH, i to kako slijedi:

Poslovanje zavoda zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH

U narednoj tabeli dat je kratak pregled poslovanja zavoda zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH u 2018. i 2019. godini.

ZAVODI ZDRAVST VENOG OSIGURA NJA	UKUPNI PRIHODI U KM		UKUPNI RASHODI U KM		FINANSIJSKI REZULTAT	
	2018.	2019.	2018.	2019.	2018.	2019.
ZZO USK- Bihac	106.636.945	109.462.952	105.686.080	106.629.741	950.865	2.833.211
ZZO PK- Odžak	15.050.942	16.135.837	14.711.701	15.767.583	339.241	368.254
ZZO TK- Tuzla	245.881.158	251.986.377	230.775.770	243.844.973	15.105.388	8.141.404
ZZO ZDK- Zenica	184.526.900	198.814.365	177.429.619	197.837.151	7.097.281	977.214
ZZO BPK- Goražde	17.983.482	18.003.889	16.023.375	17.811.173	1.960.107	192.716
ZZO SBK- Travnik	106.006.728	112.358.556	105.207.540	113.546.574	799.188	-1.188.018
ZZO HNK- Mostar	138.494.461	146.602.544	138.579.627	139.600.943	-85.166	7.001.601
ZZO ZHK- Grude	49.003.300	51.739.511	46.343.964	48.075.677	2.659.336	3.663.834
ZZO KS	396.949.601	426.637.109	376.911.464	413.220.883	20.038.137	13.416.226
ZZO K10	28.974.590	30.305.822	28.836.042	29.918.986	138.548	386.836
FZZOIR	175.694.307	186.545.476	158.389.142	193.467.106	17.305.165	-6.921.630
UKUPNO	1.465.202.414	1.548.592.438	1.398.894.324	1.519.720.790	66.308.090	28.871.648

Kako se vidi iz prethodne tabele, u 2019. godini u svim zavodima zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH ostvaren je konsolidirani višak prihoda nad rashodima (konsolidirana dobit) u iznosu od 28.871.648 KM, od čega je:

- u svim kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja, osim KZZO Travnik, ostvaren višak prihoda nad rashodima (dobit) u ostvaren u iznosu od 36.981.296 KM,
- višak rashoda nad приходима (gubitak) iskazan je, promatrajući kantonalne zavode zdravstvenog osiguranja, samo u KZZO Travnik, u iznosu od 1.188.018 KM,
- a
- Federalnom zavodu osiguranja i reosiguranja iskazan je višak rashoda nad приходима (gubitak) u iznosu od 6.921.630 KM. (Napomena: U kontekstu ovog

rezultata imati u vidu ranije osvrt na Rebalans Financijskog plan Zavoda u 2020. godini).

Napominjemo da Obračun ukupnih sredstva u zdravstvu u Federaciji BiH za 2020. još nije urađen. Međutim, kako god, primjetan je trend pozitivnog poslovanja zavoda zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH, sa viškom prihoda nad rashodima od cca 28 mil KM, tako da ne stoji argumentacija da se ne mogu osigurati esencijalni lijekovi s federalne A liste.

Ukazujemo na negativnu praksu kantona u ovoj oblasti na koju smo upozoravali, da ovom ministarstvu i pored zakonskih obveza ne dostavljaju izvješće o potrošnji lijekova sukladno Zakonu o lijekovima, kao i Pravilniku o potrošnji lijekova („Službene novine Federacije BiH“, broj 98/14). Osim toga, kantonalne liste lijekova se ne usklađuju na način i u rokovima propisanim u odlukama o federalnim listama lijekova, niti u cijenama, a niti u sadržaju. Pregledom kantonalnih listi lijekova može se uočiti da su na pojedinim kantonalnim listama uvršteni i neesencijalni lijekovi. Neusuglašavanje kantonalnih listi s cijenama lijekova utvrđenim Listom lijekova obveznog zdravstvenog osiguranja FBiH u predviđenim rokovima, koje se svake godine snižavaju, kantoni su nepotrebno trošili finansijska sredstva plaćajući više cijene lijekova s pozitivne liste lijekova kantona.

U kontekstu isticanja navoda u Nalazu revizije da nije dozvoljeno kantonima da pregovaraju o cijenama lijekova navodimo, da su cijene lijekova na Federalnoj listi lijekova, u skladu s Federalnim zakonom o lijekovima i federalnim Pravilnikom i obavezujuće za sve kantone, a osnovni razlog ovakvog pravnog rješenja je izjednačavanja i reguliranje tržišta na teritoriji cijele Federacije BiH. Prije desetak godina svaki kanton je imao svoje cijene i svoje liste. „Manji“ kantoni nisu mogli postići konkurentne cijene kao „veći“ kantoni. Tražena je mogućnost ujednačavanja cijena što je postignuto usvajanjem važećih zakona i pravilnika.

Naime, Državni Pravilnik o cijenama lijekova jasno definira način oblikovanja cijena, referentne zemlje i korektivne koeficijente, čime cijene lijekova u BiH postaju konkurentne cijenama lijekova u okruženju odnosno predstavljaju upravo „sliku“ cijena lijekova u okruženju. Cijene se od 2017. godine objavljuju redovito jednom godišnje, početkom lipnja i obvezna je njihova uskladba s cijenama na federalnoj i kantonalnim listama lijekova, uz zadržavanje postojećih nižih cijena, što svake godine donosi pozitivne finansijske efekte ZZO-a. Federalnom odlukom u dijelu koji propisuje način usuglašavanja cijena lijeka jasno je definirano da se cijene lijekova na Federalnim listama utvrđuju na principu najniže proizvođačke cijene za svaki INN, oblik, jačinu i pakovanje lijeka.

Namjera je da se tako primjene najniže cijene, a istovremeno osigura kontinuirana snabdjevenost osiguranika esencijalnim lijekovima, onemogućiti damping cijena i nelojalna konkurencija, imajući u vidu da je tržište lijekova BiH, a pogotovo

Federaciji BiH, manje od tržišta bilo koje od referentnih država, a istovremeno je PDV na lijekove u referentnim zemljama značajno niži od stope PDV u BiH koja iznosi 17%. Također, ovim putem se nastoje što više ujednačiti prava osiguranika u svim kantonima, kroz obveznu primjenu A federalne esencijalne liste i cijena utvrđenih na toj listi. Ostavljanje mogućnosti da svaki kanton zasebno i po svojim pravilima utvrđuje cijene lijekova i pregovara o njima na listama dovelo bi do razjedinjavanja tržišta, ozbiljnog narušavanja funkcioniranja sustava snabdijevanja pacijenata esencijalnim lijekovima, stvorilo prostor za brojna mešetarenja, pojavu damping cijena, te u konačnici dovelo do toga da se isti lijekovi, istih proizvođača od strane kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja plaćaju po različitim cijenama, što je u ranijem periodu, kao što je poznato, bio uzrok brojnih afera.

S druge strane, ako se analizira usklađenost kantonalnih listi s federalnom (posebno s obligatornom A listom) po pitanju sadržaja i cijena lijekova tu ne možemo govoriti o poštivanju regulative iz ove oblasti, te konstatacija da kantoni „nemaju sredstva“ da primjene federalnu listu često nema osnova, o čemu govore naprijed navedeni podatci o poslovanju zavoda zdravstvenog osiguranja iz Obračuna ukupnih sredstva u zdravstvu u Federacije BiH za 2019.

Analizom važećih kantonalnih listi lijekova, sadržaja i cijena koje plaćaju kantonalni ZZO uočeno je da svi kantoni neopravdano kasne s revidiranjem listi lijekova i usklađivanjem sadržaja sa sadržajem obligatorne A federalne liste, a da razlog tome nisu nedostatna sredstva, jer pojedini kantoni:

- imaju utvrđenu B listu lijekova iako nisu u potpunosti ispoštovali A listu lijekova (suprotno članku 8. Zakona o lijekovima i točki VIII Odluke o utvrđivanju Liste obveznog zdravstvenog osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine),
- imaju utvrđene procente sudjelovanja osiguranika u cijeni lijeka sa A liste dok na listi imaju lijekove sa B liste, (suprotno točki II Odluke o utvrđivanju Liste obveznog zdravstvenog osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine),
- imaju na listu uvrštene lijekove koji nisu dio federalne liste lijekova (suprotno članku 8. Zakona o lijekovima i točki VIII Odluke o utvrđivanju Liste obveznog zdravstvenog osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine),
- imaju utvrđene visoke procente učešća ZZO u cijeni lijeka sa B liste ili lijeka koji nije na federalnoj listi, dok istovremeno ne refundiraju u 100% iznosu sve lijekove sa A federalne liste (suprotno točki II Odluke o utvrđivanju Liste obveznog zdravstvenog osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine).

Sve ovo vodi razjedinjavanju tržišta Federacije BiH, rezultira neujednačenim pravima osiguranika na esencijalne lijekove na teret sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja, iako osiguranici u svim kantonima odvajaju jednaka sredstva na ime zdravstvenog osiguranja, otvara se prostor za različite manipulacije na tržištu između kantona u kojima su snazi različite cijene lijekova i sl.

Poseban akcenat stavljamo na značajna kašnjenja kada je u pitanju usklađivanje cijena lijekova, prilikom čega ZZO duži period izdvajaju sredstva u većem iznosu nego je potrebno i na taj način čine direktnu štetu prije svega osiguranicima o čijim sredstvima se radi.

Pregled usuglašenosti važećih kantonalnih listi kada je u pitanju sadržaj i cijene u odnosu na važeću Federalnu listu, s osvrtom na kašnjenje u usuglašavanju cijena lijekova i neopravdano trošenje sredstava ZZO (i to bez osvrta na kašnjenje u usuglašavanju sadržaja sa sadržajem obigatorne A liste):

1. USK A lista 165 INN B lista 56 INN Neesenc.lij. 3 INN

U odnosu na važeću A Federalnu esencijalnu listu nedostaje 17 INN, istovremeno uvršteno 56 INN sa B liste i 3 neesencijalna lijeka. Cijene lijekova na listi usaglašene s maksimalnim cijenama 01.11.2020. sa zakašnjenjem od 5 mjeseci.

2. PK A lista 141 INN

U odnosu na važeću A Federalnu listu lijekova nedostaje 41 INN. Od 141 uvrštenog INN-a za čak 101 INN je utvrđen procenat učešća osiguranika u cijeni lijeka od 50% Cijene lijekova na listi usaglašene s maksimalnim cijenama 03.11.2020. sa zakašnjenjem od 5 mjeseci.

3. TK A lista 178 INN B lista 12 INN Neesenc.lij. 2 INN

U odnosu na važeću A Federalnu listu lijekova nedostaju 4 INN. Cijene lijekova usklađene su blagovremeno, 08.06.2020.

4. ZDK A lista 182 INN B lista 8 INN

Lista stupila na snagu 20.03.2021. Značajno kašnjenje u usaglašavanju/sniženju cijena trajalo je gotovo 10 mjeseci.

5. BPK A lista 168 INN B lista 21 INN Prep.sad. 1 Neesenc.lij. 2 INN

U odnosu na važeću A Federalnu listu lijekova nedostaje 14 INN. Za 1 INN sa A liste utvrđeno je učešće osiguranika u cijeni lijeka u iznosu 50%, dok je istovremeno na listi 21 lijek sa B liste od kojih je čak za 14 utvrđeno % učešća ZZO od 100% a za preostalih 7 INN učešće ZZO je 50%. Cijene lijekova na listi usaglašene s maksimalnim cijenama 15.08.2020. sa zakašnjenjem od 2,5 mjeseci

6. SBK A lista 100 INN B lista 6 INN Neesenc.lij. 1 INN

U odnosu na važeću A Federalnu listu lijekova nedostaju 82 INN, dok je na listu uvršteno 6 lijekova sa B liste s % učešća ZZO od 100%. Cijene lijekova nisu usaglašene s maksimalnim. Kašnjenje punih 12 mjeseci.

7. HNK A lista 127 INN B lista 9 INN

U odnosu na važeću A Federalnu listu lijekova nedostaju 55 INN, dok je na listu uvršteno 9 lijekova sa B liste od kojih je za 4 INN utvrđeno učešća ZZO od 100%, a za 5 INN učešće ZZO 50%. Cijene lijekova usklađene su 01.07.2020.

8. ZHŽ A lista 155 INN B lista 34 INN Prep.sad. 3 INN Neesenc.lij.21 INN

U odnosu na važeću A Federalnu listu lijekova nedostaje 27 INN. Za 47 INN sa A liste utvrđeno je samo djelimično učešće ZZO u cijeni lijeka od svega 25%. Za 44 INN učešće ZZO od 50%, za 18 INN učešće ZZO 75%, a svega 46 INN sa A liste ima učešće ZZO 100%. Cijene lijekova na listi usaglašene s maksimalnim cijenama 01.12.2020. sa zakašnjenjem od 6 mjeseci.

9. KS A lista 169 INN B lista 37 INN Neesenc.lij. 3 INN

U odnosu na važeću A Federalnu listu lijekova nedostaje 13 INN. Za 2 INN sa A liste utvrđeno je učešće ZZO u cijeni lijeka od 50%. Na listi su 3 neesencijalna lijeka, a cijene su usaglašene na vrijeme, 15.06.2020.

10. Kanton 10 A lista 169 INN B lista 51 INN Prep.sad. 2 INN

U odnosu na važeću A Federalnu listu lijekova nedostaje 13 INN. Za 51 INN sa A liste utvrđeno je samo djelimično učešće ZZO u cijeni lijeka od 50%, za 21 INN učešće ZZO od 75%, a za preostalih 97 INN sa A liste ima učešće ZZO 100%. Za više od polovine lijekova sa B liste i liste preporučenog sadržaja utvrđeni su procenti učešća ZZO u iznosu 50% i više. Cijene lijekova na listi usaglašene s maksimalnim cijenama 01.06.2021. sa zakašnjenjem od 12 mjeseci.

Slijedom navedenog vidljivo je da ne stoji komentar da kantoni nemaju dostatna sredstva za financiranje A liste lijekova u 100% iznosu.

Kantoni bi trebali obavljati svoje obveze prema Federalnom ministarstvu zdravstva u skladno zakonskim propisima, kao što su, ponavljamo:

- redovito obavljati usklađivanje cijena lijekova s državnim i federalnim cijenama, čime ne bi nepotrebno trošili sredstva ZZO-a na zakonski nedozvoljene veće cijene lijekova, tj. „oslobodili“ bi tu količinu finansijskih sredstava na razlici u cijenama za potrošnju novih lijekova

- redovito izvještavati o potrošnji lijekova na listama lijekova, čijim analizama bi se posredno utjecalo na donošenje odluka o odabiru lijekova za proširenje federalne liste.

U kontekstu Nalaza Revizije o Upravnom odboru Zavoda navodimo da sukladno članku 102. stavak 2. Zakona o zdravstvenom osiguranju, Upravno vijeće Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH ima jedanaest (11) članova, i to po jedan član iz svakog kantona kojeg predlažu kantonalna ministarstva zdravstva, te jedan član iz Federalnog ministarstva zdravstva. Imenovanje i razrješavanje Upravnog vijeća Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH je u ovlasti Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, a u smislu članka 102. citiranog Zakona. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, je Rješenjem V.broj: 1481/2015

imenovala Upravno vijeće Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine na razdoblje do tri mjeseca odnosno do okončanja postupka konačnog imenovanja, sukladno Zakonu. Napominjemo da je Federalno ministarstvo zdravstva pravovremeno izvjestilo sva kantonalna ministarstva zdravstva, svojim aktom broj: 06-37-4543/15 od 20.07.2015. godine, u cilju poduzimanja aktivnosti na provođenju postupka utvrđivanju prijedloga članova u Upravno vijeće Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH, sukladno odredbama Zakona o zdravstvenom osiguranju, točki III Odluke o kriterijima za imenovanje u upravna vijeća u oblasti zdravstva ("Službene novine Federacije BiH", broj 35/04), kao i Zakonu o ministarskim vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 12/03, 34/03, 65/13). Nakon toga dostavljene su i brojne urgencije. U pravitku ovog očitovanja akti ovog ministarstva upućeni kantonalnim ministarstvima zdravstva (Privitak 1). Prijedloge članova u Upravno vijeće Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH dostavila su sva kantonalna ministarstva zdravstva, izuzev ministarstva zdravstva Zapadnohercegovačke županije i Hercegbosanske županije, i to nakon više urgencija. Stoga je navedenim kantonalnim ministarstvima zdravstva koja nisu ispoštovala svoju zakonsku obvezu više puta upućena urgencija aktima Federalnog ministarstva zdravstva. Znači, iz izloženog proizilazi da se još nisu stekli uvjeti za konačno imenovanje Upravnog vijeća Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH.

Osim toga navodimo da se sredstva za financiranje federalnog fonda solidarnosti osiguravaju dijelom i iz doprinosa za zdravstveno osiguranje, a sukladno članku 82. Zakona o zdravstvenom osiguranju. Cijeneći da se doprinosi za zdravstveno osiguranje, iz kojih se dijelom izdvajaju sredstva i za federalni fond solidarnosti, prikupljaju i iz doprinosa osiguranika s područja Zapadnohercegovačke i Hercegbosanske županije koji još nije dostavio konačan prijedlog za člana u Upravnom vijeću, smatramo da se nisu stekli uvjeti za konačno imenovanje ovog Upravnog vijeća.

Potrebno je još istaći i da se postupak razrješenja dosadašnjeg Upravnog vijeća Zavoda mora provoditi istodobno s postupkom imenovanja novog Upravnog vijeća Zavoda sukladno članku 102. stavak 2. Zakona o zdravstvenom osiguranju, kako bi se osigurao kontinuitet u radu ove izuzetno važne institucije koja je odgovorna za financiranje zdravstvene zaštite, nabavku lijekova i provođenje prioriternih programa od interesa za Federaciju BiH iz federalnog fonda solidarnosti, a time i nesmetano korištenje zdravstvene zaštite iz federalnog fonda solidarnosti osiguranicima sa cijelog teritorija Federacije BiH, kao i nesmetano poslovanje zdravstvenih ustanova sa kojima je Zavod zaključio ugovore. Imajući u vidu naprijed navedeno, ovo ministarstvo je poduzelo i poduzima sve potrebne aktivnosti prema kantonalnim ministarstvima zdravstva, kako bi osiguralo okončanje procedure Upravnog vijeća Zavoda.

b) Očitovanje na ostale navode iz nalaza revizije

Na stranica br.12 izvješća, na primjedbu da od strane Ministarstva nije donesen Plan razvoja zdravstva temeljem čega je data konstatacija Revizije da zbog toga nije efikasna komunikacija s kantonalnim ministarstvima zdravstva želimo naglasiti da je paušalna i proizvoljna ocjena i primjedba, jer ničim nije potkrepljena. Naime, u

odredbama iz članka 5. stavak 2. Zakona o zdravstvenoj zaštiti utvrđeno je šta je sadržaj predmetnog plana i iz njega ne proizilazi zaključak da će komunikacija sa kantonalnim ministarstvima zdravstva biti efikasnija, već je njegov cilj sasvim drugi, a tiče se predvidljivosti određenih kretanja u oblasti zdravstva za područje Federaciji BiH. Isto se odnosi i na primjedbu nedonošenja Plana ljudskih resursa za zdravstveni sustav u Federaciji BiH. Slijedom navedenog ističemo da je Zakon o zdravstvenoj zaštiti donijet 2010. godine, da je u to vrijeme važio Strateški plan razvoja zdravstva Federacije BiH za razdoblje od 2008. do 2018 godine, te drugi strateški (tematski) dokumenti. Treba napomenuti da je važenje navedenog Strateškog plana, kao i svih strateških dokumenata u Federaciji BiH, produženo do konca 2020. godine na osnovu Zakona o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 32/17). Člankom 37. stavak (1) Zakona, koji je usvojen 2017. godine, utvrđuje se da „postojeći strateški dokumenti ostaju na snazi do stupanja na snagu novog ciklusa planiranja sukladno odredbama članka 27. ovog Zakona“. Novi ciklus planiranja treba da obuhvati razdoblje od 2021. do 2027. godine.

Stupanjem na snagu novog Zakona o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine način planiranja i izrade strateških dokumenata je decidno uređen. Na temelju citiranog Zakona donesene su prateće uredbe, između ostalog, i Uredba o izradi strateških dokumenata u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 74/19).

Ovom Uredbom uz prethodne konzultacije s Federalnim ministarstvom finansija/Federalnim ministarstvom financija, drugim institucijama na razini Federacije Bosne i Hercegovine, kantonima i Savezom općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine propisuje se izrada strateških dokumenata u Federaciji, institucionalni okvir za izradu i donošenje Strategije razvoja Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Strategija razvoja Federacije), strategija razvoja kantona, sektorskih strategija kantona i strategija razvoja jedinica lokalne samouprave (u daljem tekstu: strateški dokumenti) i druga pitanja od značaja za izradu strateških dokumenata. Navedena Strategija razvoja Federacije je upućena na razmatranje i usvajanje Parlamentu Federacije BiH. Nakon usvajanje ove Strategije, odredit ćemo se o donošenju podsektorskih strategija, pa i one u oblasti zdravstva, u kojoj bi značajno mjesto upravo zauzimao Plan razvoja zdravstva i Plan ljudskih resursa.

Na stranici 27. izvješća stoji da je potrebno poduzeti aktivnosti kako bi se posebnim ugovorom uredili međusobni odnosi, u smislu reguliranja prava, obveza i odgovornosti između osnivača, Federacije BiH i kantona, nad univerzitetskim bolnicama.

Ističemo da je ovo ministarstvo još u 2017. pokrenulo ovo pitanje, te je na prijedlog federalnog ministra zdravstva, na sjednici Vlade Federacije BiH održane 07.12.2017. godine, usvojena Informacija o aktivnostima mjerodavnih organa Federacije BiH i kantona, kao i mjerodavnih organa kliničkih centara u Federaciji BiH na izradi ugovora o međusobnim pravima, obvezama i odgovornostima osnivača nad kliničkim centrima, s posebnim fokusom na preuzimanje finansijskih obveza spram preuzetih osnivačkih prava. Tada su usvojeni Zaključci V. broj: 1611/2017 od 07.12.2017. godine koji Vam u privitku dostavljamo (Privitak 2.). Nažalost, zbog inertnosti subjekata uključenih u ove aktivnosti, i pored više urgencija nije imenovana Radna skupina koja bi radila na izradi prijedloga ugovora o međusobnim pravima,

obvezama i odgovornostima osnivača nad kliničkim centrima, s posebnim fokusom na preuzimanje finansijskih obveza spram preuzetih osnivačkih prava.

Kako su sveučilišno-kliničke bolnice, odnosno sveučilišno-klinički centri pravni sljednici ranijih zdravstvenih ustanova, nastalih u vrijeme SRBiH, te kako koriste zatečenu državnu imovinu, svjesni smo da pitanje osnivačkih prava, odnosno preciziranje ugovorom posebnih prava, obveza i odgovornosti između osnivača zahtjeva i rješavanje sukcesije državne imovine između pojedinih razina vlasti, tj. između države BiH, entiteta, a u Federaciji BiH i između Federacije BiH, kantona, pa čak i općina mora riješiti kroz donošenje Zakona o državnoj imovini BiH. O ovome se, na zahtjev ovog ministarstva, svojevremeno očitovalo i Pravobranilaštvo/Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine, koje u svom mišljenju ističe da se ne bi mogli izravno regulirati odnosi, odnosno razgraničavati ovlaštenja i obveze između organa Federacije BiH, kantona i općine, jer je neophodno najprije regulirati ove odnose između Bosne i Hercegovine i Federacije BiH, nakon čega je Federacija BiH jedina mjerodavna da regulira razgraničenje ovlaštenja i obveza pojedinih razina vlasti u Federaciji BiH. (Mišljenje Pravobranilaštva BiH u Privitku 3.).

Također, na stranici 26. izvješća se navodi „Konstatujemo da klinički centri nisu u utvrđenom roku, najkasnije do 31.03.2021.godine realizirali doznačena sredstva tako da neopravdana i neutrošena sredstva iz tekuće rezerve iznose 5.734.184 KM (KCU Sarajevo 3.333.333 KM i UKC Tuzla 2.400.850 KM“. U svezi navedenog želimo istaći da je dokumentacija kojom su pravdana navedena sredstva pristigla nakon obavljanja revizije te vam ista nisu mogla biti prezentirana. Naime, ugovorom koji je potpisan s kliničkim centrima definirano je da se sredstva realiziraju do 31.03.2021.godine imajući u vidu činjenicu da su ista doznačena u jedanaestom mjesecu 2020.godine i bilo je nerealno očekivati da se ista utroše u tekućoj godini. Također, definirano je da nam korisnici dostave informaciju o utrošenim sredstvima na dan 31.12.2020.godine što su i učinili, a ti podaci su i prezentirani u vašem izvješću. Slijedom navedenog u pravitku ovog akta dostavljamo vam i akte kojima nam je dostavljeno izvješće o utrošku sredstva od strane UKC Tuzla (Privitak 4.). Napominjemo da je u tijeku i sačinjavanje izvješća o utrošenim sredstvima koji će biti prosljeđen Federalnom ministarstvu financija.

Očekujemo da ćete detaljno razmotriti sve navedeno i uzeti u obzir dostavljenu dokumentaciju. Kao i do sada, Federalno ministarstvo zdravstva će temeljem vaših preporuka datih konačnim izvješćem sačiniti plan aktivnosti za postupanje po istim, a sukladno nadležnostima ministarstva.

S poštovanjem,

MINISTAR
Prof.dr. Vjekoslav Mandić

Privitci:kao u tekstu